

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Februari 2021.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Ett nyhetsbrev skickas en gång/vecka till prenumeranter. Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbreven på: <https://ki.se/lime/etik-i-praktiken> Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Se fler nyheter på Smer BIOETIKNYTT: <http://www.smer.se/>

Vecka 8

Riktlinjer följdes dåligt vid beslut att avstå livsuppehållande behandling. <https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/originalstudie/2021/02/riktlinjer-foljdes-daligt-vid-beslut-att-avsta-livsuppehallande-behandling/>

P1 God Morgen Världen. *Vaccinationsetik.* Ca 1timme 29 minuter in i programmet finns en intervju med Niklas Juth universitetslektor och docent i medicinsk etik vid Karolinska Institutet och adjungerad ledamot i delegationen för medicinsk etik. <https://sverigesradio.se/avsnitt/1663961>

Hur gör man ett liv värt att leva? Felix Rosén läkarstudent, Karolinska institutet; undersköterska, akutmottagningen, Danderyds sjukhus. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2021/02/hur-gor-man-ett-liv-vart-att-leva/>

Hur mycket kan jag egentligen påverka hur jag är i samtal med patienter, frågar sig Adel Abu Hamdeh psykiater, Psykiatri Sydväst, Region Stockholm. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/gastkronika/han-kan-med-ord-desarmera-en-bomb/>

Dödshjälp är inget sluttande plan. Av Tommy Gunnarsson. <https://kvartal.se/artiklar/inget-sluttande-plan/>

Myndighet för Vård- och omsorgsanalys. Ny rapport. *Läget för ledarna.* <https://www.vardanalys.se/rapporter/laget-for-ledarna/>

SKR bör frivilligt underkasta sig offentlighetsprincipen, i annat fall bör det ske genom lagstiftning. Det skriver Fia Ewald m.fl. <https://www.sjukhuslakaren.se/debatt/varfor-ska-lobbyisterna-i-skr-skyddas-fran-insyn/>

Därför borde vreden växa över sjukvården. Björn Wiman. <https://www.dn.se/kultur/bjorn-wiman-darfor-borde-vreden-vaxa-over-sjukvarden/>

Carter, B.S., Willis, T. & Knackstedt, A. *Neonatal family-centered care in a pandemic.* J Perinatol (2021). <https://doi.org/10.1038/s41372-021-00976-0>

Fritz Zoe, Huxtable Richard, Ives Jonathan, Paton Alexis, Slowther Anne Marie, Wilkinson Dominic et al. Ethical road map through the covid-19 pandemic. BMJ 2020; 369 :m2033
<https://www.bmjjournals.org/content/369/bmj.m2033>

The Ethical Morass of Vaccine Eligibility. <https://www.wnyc.org/story/ethical-morass-vaccine-eligibility/>

Emerson, N.D., Bursch, B. *Ethical Issues in Providing End-of-Life Cancer Care for Transitional-Aged Youth.* J Clin Psychol Med Settings (2021). <https://doi.org/10.1007/s10880-021-09764-6>

Navin M, Wasserman JA, Stahl D, et al. The capacity to designate a surrogate is distinct from decisional capacity: normative and empirical considerations. *Journal of Medical Ethics* Published Online First: 19 February 2021. doi: 10.1136/medethics-2020-107078
<https://jme.bmjjournals.org/content/early/2021/02/19/medethics-2020-107078>

How Dementia Locks People Inside Their Pain. Marion Renault. <https://www.theatlantic.com/health/archive/2021/02/alzheimers-dementia-pain-memory/617994/>

The Dark Side of CRISPR. Sandy Sufian, Rosemarie Garland-Thomson. <https://www.scientificamerican.com/article/the-dark-side-of-crispr/>

Nytt! Etiska rådet i Region Skåne har en etikpodd. Första avsnittet nyligen publicerat. <https://soundcloud.com/etikpodden>

Etikrådet i Region Skåne anordnar den 9 april kl. 13:00 - 16:00 ett webbinarium på temat ”Etiska utmaningar i pandemins spår – globala, nationella och lokala”. <https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/utbildningar/utbildningar/etiska-utmaningar-i-pandemins-spar--globala-nationella-och-lokala/>

Job announcement. Professors/Associate Professors of Medicine, Medical Ethics, at the Institute of Health and Society, Faculty of Medicine, University of Oslo. Deadline for application is March 26th.

<https://www.jobbnorge.no/en/available-jobs/job/200275/professors-associate-professors-of-medicine-medical-ethics>

Post-doctoral researcher at KU Leuven (Belgium). For more information please contact Prof. dr. Pascal Borry, tel.: +32 16 37 95 17, mail: pascal.borry@kuleuven.be. You can apply for this job no later than March 31.

Vecka 7

Vi människor är svåra att förstå. Olle Hellström. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2021/02/vi-manniskor-ar-svara-att-forsta/>

Bryt mot fler regler! Krönikan av Katarina Bjärvall journalist och författare. <https://www.dagensarena.se/opinion/bryt-mot-fler-regler/>

Patienten som inte är patient. Krönikan av Petra Hedbom. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/kronika/patienten-som-inte-ar-patient/>

Vi kräver att läkare och forskare träder fram öppet och framför sina argument respektfullt och med så väl underbyggda argument som möjligt. Skriver 42 läkare och forskare.

<https://etidning.dn.se/2357/Dagens-Nyheter/379815/2021-02-13/18672775/Ett-krav-att-forskare-framfor>

Psykisk sjukdom hos de äldre har sannolikt bidragit till en högre dödlighet hos många med coronasmitta, skriver flera läkare.

<https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/prioritera-aldrepysiatrin-som-ett-svar-pa-corona/>

Vårdprofessionerna behöver stärkas genom ökat handlingsutrymme, ökat stöd och mindre byråkrati. Detta bör även riktas till patienterna, med personcentrerad vård och ökat patientinflytande, skriver Louise Bringselius. <https://www.dn.se/debatt/sa-kan-regeringen-ta-storre-ansvar-for-styrning-av-varden/>

Det kan inte vara rimligt att låta läkare sköta råd om egenvård som om de vore avancerade medicinska bedömningar. Det är inte kostnadseffektivt, etiskt försvarbart eller patientsäkert, skriver läkaren Helena Dreber. <https://www.dagensarena.se/opinion/vabruari-natlakarnas-hogtid/>

Så kan tjänstemäns diskriminering minska skriver forskarna Per Adman och Jonas Larsson Taghizadeh.

<https://www.dagenssamhalle.se/nyhet/sa-kan-tjanstemans-diskriminering-minska-35184>

Ett stort, men rätt okänt, projekt pågår just nu för att forma ett nytt samhällskontrakt. Röda Korsets Martin Ärnlöv leder arbetet.

<https://www.dagensarena.se/redaktionen/pa-jakt-etter-ett-battre-sverige/>

Management consultants in healthcare do more harm than good, but keep getting rehired – new research. Andrew Sturdy University of Bristol, Ian Kirkpatrick University of York. <https://theconversation.com/management-consultants-in-healthcare-do-more-harm-than-good-but-keep-getting-rehired-new-research-155320>

Call for volunteers for world's first coronavirus human challenge study. <http://www.imperial.ac.uk/news/215173/call-volunteers-worlds-first-coronavirus-human/>

Studiedeltagare ska smittas med covid-19 – professor: ”Okänt stor risk”.

<https://www.dn.se/varlden/studiedeltagare-ska-smittas-med-covid-19-professor-stor-risk/>

Oxford University extends COVID-19 vaccine study to children. <https://www.ox.ac.uk/news/2021-02-12-oxford-university-extends-covid-19-vaccine-study-children>

Children as young as six to be tested for Oxford/AstraZeneca vaccine efficacy.

<https://www.theguardian.com/world/2021/feb/13/oxford-astrazeneca-covid-vaccine-to-be-tested-on-children-as-young-as-six>

Nuffield Council on Bioethics. Policy briefing on the ethics of 'immunity passports'. June 2020.

<https://www.nuffieldbioethics.org/assets/pdfs/Immunity-certificates-rapid-policy-briefing.pdf>

Is it ethical to quarantine people in hotel rooms? Dominic Wilkinso, Jonathan Pugh University of Oxford.

<https://theconversation.com/is-it-ethical-to-quarantine-people-in-hotel-rooms-155080>

Should social media platforms censor misinformation about COVID-19? - The Ethics Blog. CRB Uppsala Universitet.

<https://ethicsblog.crb.uu.se/2021/02/16/should-social-media-platforms-censor-misinformation-about-covid-19/>

Patient perspectives. If the courts won't act, parliament must reconsider the case for assisted dying - The BMJ.

<https://blogs.bmj.com/bmj/2021/02/09/if-the-courts-wont-act-parliament-must-reconsider-the-case-for-assisted-dying/>

PhD researcher “The Ethics of Artificial Intelligence Driven Neuroprostheses” UMC Utrecht Department of Medical Humanities.

Application before March 8th, 2021. <https://www.academictransfer.com/nl/297769/oiphd-student-medical-ethics-aidriven-neuroprostheses/>

Great Ormond Street Hospital for Children. Learning Academy. Free webinar: The function and constitution of clinical ethics committees. Feb 22, 2021 12:00. Webinar registration: https://gosh.zoom.us/webinar/register/WN_rebrLto5T-qKvXX_9Pk02Q

Vecka 6

Jonas F Ludvigsson, professor och barnläkare, utsattes nyligen för en stormvåg av hatiska mejl och kommentarer efter sin studie om barn och covid-19. Nu slutar han såväl debattera som forska om pandemin. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2021/02/risk-att-forskare-skrams-till-tystnad/>

Forskares utsatthet har ökat, enligt Håkan Jönsson, säkerhetssamordnare på Lunds universitet.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2021/02/det-finns-ett-jatte%e2%80%89stortmorkertal/>

Rekonstruktion av mödomshinnan borde vara olagligt. Av Catarina Wahlgren.
<https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/rekonstruktion-av-modomshinnan-borde-vara-olagligt/>

Debattens dimridåer kan inte dölja att abort är en svår och existentiell fråga. Av Jörgen Huitfeldt.
<https://www.dn.se/ledare/jorgen-huitfeldt-twitterdebattens-dimridaer-kan-inte-dolja-att-abort-ar-en-svar-och-existentiell/>

Jag är så hjärtinnerligt trött på att höra dessa medicinska baksätesförare, skriver Henrik Widegren.
<https://www.dagensmedicin.se/opinion/gastkronika/i-retrospektoskopet-ser-man-en-glasklar-bild/>

Om inte vi kollegor orkar visa generositet och respekt för våra olika uppdrag och deras inneboende svårigheter, hur ska vi då kunna få andra att göra det? Andreas Thörneby och medförfattare.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2021/02/sa-hittar-vi-tillbaks-till-kollegialitet-och-fruktbart-samarbete/>

Om Balintgrupp. Att kunna bli den doktor man vill vara. Av Elsa Lena Ryding och Anders Birr.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2021/02/apropa-att-kunna-bli-den-doktor-man-vill-vara/>

Silverio, S.A., Davies, S.M., Christiansen, P. et al. A validation of the Postpartum Specific Anxiety Scale 12-item research short-form for use during global crises with five translations. *BMC Pregnancy Childbirth* 21, 112 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12884-021-03597-9> <https://bmcpregnancychildbirth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12884-021-03597-9>

Islamic Ethics, Covid-19 Vaccination, and the Concept of Harm - The Hastings Center. <https://www.thehastingscenter.org/islamic-ethics-covid-19-vaccination-and-concepts-of-harm/>

People living in the UK unlawfully won't be risking deportation by coming forward for a coronavirus jab, the government has said.
<https://www.bbc.com/news/uk-politics-55978334>

Colburn JL. *The In-between*. JAMA. 2021;325(5):435–436. doi:10.1001/jama.2020.25885.
<https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2775717>

The regulation of genetic technologies - The Nuffield Council on Bioethics. <https://www.nuffieldbioethics.org/blog/the-regulation-of-genetic-technologies>

Kamran A. *Covid-19: Social murder, they wrote—elected, unaccountable, and unrepentant*.
BMJ 2021; 372. doi: <https://www.bmjjournals.org/content/372/bmj.n314> (Published 04 February 2021).

Min sanning – Möte med Hanne Kjöller sjukskötarska, skribent, opinionbildare, författare. SVT Play.
<https://www.svtplay.se/video/30043210/min-sanning/min-sanning-hanne-kjoller-sasong-13-hanne-kjoller>

SIENNA Conference. Ethics, Human Rights & Emerging Technologies. March 10, 11 and 12. <https://www.sienna-project.eu/final-conference/>

The International Conference on Clinical Ethics & Consultation (ICCEC) Cape Town has been postponed to 30 November - 3 December 2021. <http://www.clinical-ethics.org/iccec-2021/>

First International Online Course to become a Facilitator of Moral Case Deliberation. The Department of Ethics, Law and Humanities of the Amsterdam UMC. Deadline for subscription 1st of April 2021. For more information, please contact: trainingmb@amsterdamumc.nl

Vecka 5

IVO. Ny rapport. *Förutsättningar för god vård och behandling på SÄBO saknas och leder till brister.* <https://www.ivo.se/publicerat-material/nyheter/2021/forutsattningar-for-god-vard-och-behandling-pa-sabo-saknas-och-leder-till-brister/>

Vilket pris sätter staten på våra liv? Av Magnus Karlsson ordförande, Sarkomföreningen.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/vilket-pris-satter-staten-pa-vara-liv-35128>

"När pandemin drabbade oss, blev gapet mellan resurser och behov än mer påtagligt". Av Lars Sandman.
<https://sahlgrenskaliv.se/nar-pandemin-drabbade-oss-blev-gapet-mellan-resurser-och-behov-an-mer-patagligt/>

Regeringen ändrade i dokument om coronastrategi – mening om kontrollerad spridning försvann. Emanuel Karlsten.
<https://emanuelkarlsten.se/regeringen-andrar-i-dokument-om-coronastrategi-raderar-mening-om-kontrollerad-spridning/>

Coronastrategin blir inte mer lyckad för att historien skrivas om. Av Gunnar Jonsson. <https://www.dn.se/ledare/gunnar-jonsson-coronastrategin-blir-inte-mer-lyckad-for-att-historien-skrivs-om/>

Ska verkligen chefen få den överblivna dosen? <https://www.vardfokus.se/nyheter/ska-verkligen-chefen-fa-den-overblivna-dosen/>

Varför gjordes inte mer för att stävja vaccinfusket? <https://www.dagenssamhalle.se/blogg/2021/02/varfor-gjordes-inte-mer-att-stavja-vaccinfusket-35218>

I jumped the queue to get an expiring vaccine. Did I do the right thing?
<https://www.technologyreview.com/2021/02/01/1017125/queue-expiring-covid-vaccine-ethics/>

Det var diskriminering att neka en transvinna konsultation för en bröstoperation och avboka hennes besök, enligt Diskrimineringsombudsmannen. <https://www.dagensmedicin.se/specialistomraden/kvinnohalsa/transvinna-nekades-brostoperation-diskriminering-enligt-do/>

Det bör vara sunt förfuvt att driften av 1177 hanteras skiljt från vårdgivaren, skriver professor Sarah Wamala Andersson.
<https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/1177-affaren-ar-ett-symtom-pa-avsaknad-av-nationell-styrning/>

Maripuu M et al. *Death Associated With Coronavirus (COVID-19) Infection in Individuals With Severe Mental Disorders in Sweden During the Early Months of the Outbreak - An Exploratory Cross-Sectional Analysis of a Population-Based Register Study*. Front Psychiatry. 2021 Jan 8;11:609579. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2020.609579/full>

Faggioni MP et al. *National health system cuts and triage decisions during the COVID-19 pandemic in Italy and Spain: ethical implications*. Journal of Medical Ethics Published Online First: 29 January 2021. doi: 10.1136/medethics-2020-106898.
<https://jme.bmjjournals.com/content/early/2021/01/28/medethics-2020-106898>

Amy Scharf et al. *What Should Clinicians Do When a Patient's Autonomy Undermines Her Being Treated Equitably?* AMA J Ethics. 2021;23(2):E97-108. doi: 10.1001/ama.jethics.2021.97. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/what-should-clinicians-do-when-patients-autonomy-undermines-her-being-treated-equitably/2021-02>

Kasper Raus et al. *Euthanasia in Belgium: Shortcomings of the Law and Its Application and of the Monitoring of Practice*. The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine, Volume 46, Issue 1, February 2021, Pages 80–107.
<https://doi.org/10.1093/jmp/jhaa031> <https://academic.oup.com/jmp/article/46/1/80/6118631>

Cleveland Clinic's new Nursing Ethics Program Empowers Nurses to Manage Ethical Dilemmas in Clinical Settings.
<https://consultqd.clevelandclinic.org/new-program-empowers-nurses-to-manage-ethical-dilemmas-in-clinical-settings/>

European Conference on Academic Integrity and Plagiarism 2021. Centre for Research Ethics & Bioethics Uppsala University. 7th International Conference. 2nd Virtual Conference. 9th–11th June 2021.<http://academicintegrity.eu/conference/>

Inbjudan från KI/Lime. *Framtidens sjukvård - fokus på organisation och kunskapsstyrning*. Panel discussion: Björn Wettermark, Anna Nergård, Göran Stiernstedt. 2021-02-11, 4-5 pm on Zoom. <https://ki.se/en/lime/lime-talks-inspiring-dialogue>

Lecturer in Bioethics (Law). The University of Manchester. <https://www.jobs.ac.uk/job/CDU869/lecturer-in-bioethics-law>

Doktorandtjänst i mänskliga rättigheter vid Lunds universitet.

<https://lu.varbi.com/se/what:job/jobID:376844/type:job/where:4/apply:1>